

Εμπορικές Συναλλαγές

Ενότητα 2

χρήμα • μορφές χρήματος • σύγχρονα είδη χρήματος •
εξοικονόμηση χρήματος

Στέλεχος Υπηρεσιών Εφοδιαστικής Αλυσίδας
Σ.Α.Ε.Κ. Σίνδου

Ενδιαφέρουσες πηγές

- **Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού**
  - <https://www.gfli.gr/to-institouto/>

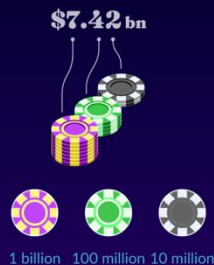

Η Ελλάδα 10^η χώρα στον κόσμο σε διαδικτυακό τζόγο

«Η αλήθεια είναι ότι ο εγκέφαλος, όταν καταναλώνουμε με κέρματα ή κυρίως με χαρτονομίσματα - αυτό που λέμε fiat money- αισθάνεται απώλεια, ενώ όταν καταναλώνουμε με πιστωτικές κάρτες ή μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, δεν αισθάνεται απώλεια!»

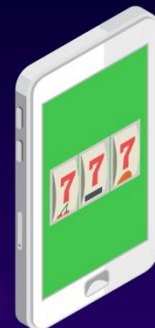
<https://www.gfli.gr/i-ellada-10i-chora-ston-kosmo-se-diadikyako-tzogo/>

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

The Largest Online Gambling Markets

2021 online gambling markets by gross gaming revenue
(in billion U.S. Dollars)

Χρήμα

Τα προβλήματα εμπράγματης συναλλαγής

- Η δυσκολία να βρούμε τον κατάλληλο **συναλλασσόμενο** που να ενδιαφέρεται για το δικό μας εμπόρευμα και εμείς για το δικό του.
- Η πιθανή **αδιαιρετότητα** του ενός ή και των δύο εμπορευμάτων, η δυσκολία, δηλαδή, να διαιρεθούν τα εμπορεύματα σε επιμέρους τμήματα που να επιτρέπουν την ανταλλαγή.
- Το κάθε εμπόρευμα έχει διαφορετικές ανταλλακτικές αξίες, γεγονός που δημιουργεί **σύγχυση** στους συναλλασσόμενους.

Χρήμα

Η ύπαρξη του χρήματος επιλύει αυτά τα προβλήματα, διευκολύνοντας τις συναλλαγές. Ταυτόχρονα, η ύπαρξη του **χρήματος αποδεσμεύει χρονικά την πώληση ενός αγαθού από την αγορά κάποιου άλλου.**

Μορφές χρήματος: σύντομη ιστορική αναδρομή

Κάνοντας ένα ταξίδι μέσα στο χρόνο μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι την **εξέλιξη του χρήματος**, από τις πρωτόγονες μορφές του μέχρι τις πιο σύγχρονες, χαρακτηρίζει μια διαδικασία μετάβασης από απτές, υλικές μορφές σε μορφές λιγότερο ή και καθόλου υλικές.

Η αποϋλοποίηση αυτή του χρήματος διέρχεται από δύο στάδια:

- α. το πέρασμα από το μέταλλο στο χαρτί
- β. το πέρασμα από το χρήμα-χαρτί σε μορφές λιγότερο υλικές, όπως ο τραπεζικός λογαριασμός (απλές δηλαδή λογιστικές εγγραφές στα βιβλία των τραπεζών ή ηλεκτρονικά μηνύματα καταχωρημένα στη μνήμη του υπολογιστή της τράπεζας).

Μορφές χρήματος: σύντομη ιστορική αναδρομή

Στη Μεσοποταμία και την Αίγυπτο, ο πλούτος υπολογιζόταν σε **κεφάλια βοδιών και προβάτων**.

Τα γλωσσολογικά κατάλοιπα διέδωσαν για τους Ινδοευρωπαίους και τους Σημίτες λέξεις για τα πλούτη και το χρήμα, όπως π.χ. *rupa* (στα σανσκριτικά, από όπου και η *rupia*, το ινδικό νόμισμα), *khesef* (στα εβραϊκά το πρόβατο), *pecunia* (στα λατινικά τα χρήματα, από το *pecus*: πρόβατο) **capita** (στα λατινικά οι **κεφαλές βοσκημάτων**, από όπου το νεολατινικό *capital*:κεφάλαιο)

Μορφές χρήματος: σύντομη ιστορική αναδρομή

- Σταδιακά, ήδη από την 3η χιλιετία π.Χ. στις εμπορικές συναλλαγές χρησιμοποιήθηκαν και **μέταλλα**, τα οποία αντικατέστησαν τα κάθε λογής αγαθά, που αρχικά αποτελούσαν το ανταλλάξιμο είδος, στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκαν ως μέτρα και σταθμά για την αγοραστική αξία των τεμαχίων μετάλλου (άργυρος, χαλκός και αργότερα σίδηρος), έτσι ώστε με αυτά να ανταλλάσσονται ίσες ποσότητες με προηγούμενα.
- Η χρήση των μετάλλων διευκόλυνε τις συναλλαγές καθώς, αν και ήταν αρκετά δύσχρηστα, όταν είχαν την μορφή ταλάντων, τριπόδων ή πελέκεων, ωστόσο **δεν φθείρονταν** εύκολα και μπορούσαν να **διαιρεθούν σε μικρότερα τμήματα**. Πολλές φορές είχαν το σχήμα **μικρών άμορφων μαζών** ή δακτυλίων.

Chinese currency is the Chinese knife coins

Celtic Bronze ring money from Hungary, 800-500 BC

Η εμφάνιση του χρήματος

- Η πρώτη χρήση του όρου προήλθε από τη Μεσοποταμία γύρω στο 3000 π.Χ.
- Κοινωνίες στην Αμερική, την Ασία, την Αφρική και την Αυστραλία άρχισαν να χρησιμοποιούν **όστρακα** ως χρήμα. Πολλά αντικείμενα έχουν χρησιμοποιηθεί ως χρήματα, από τα φυσικά λιγοστά πολύτιμα μέταλλα έως κοχύλια. Τα πρώτα νομίσματα κατασκευάστηκαν αρχικά από χαλκό, κατόπιν από σίδηρο και αυτό επειδή ο χαλκός και ο σίδηρος ήταν ισχυρά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή όπλων. Η χρηματική αξία των νομισμάτων προέκυπτε από την **αξία του μετάλλου** από το οποίο ήταν κατασκευασμένο.

Η εμφάνιση του χρήματος

- Τα **πρώτα νομίσματα** παγκοσμίως κόπηκαν στη **Λυδία** και συγκεκριμένα κατά τις αρχές του 7ου αιώνα π.Χ., ήταν ατελώς επεξεργασμένα, αποτελούμενα από **στατήρες ήλεκτρου** και μικρότερων νομισμάτων κατά τα σταθμά Βαβυλωνίων και Φοινίκων.
- Τα παλαιότερα αυτών (700-637 π.Χ.) από τη μια όψη είναι άσημα από δε την άλλη φέρουν έγκοιλο τετράγωνο με κεφαλή αλεπούς ή ελαφιού.
- Τα δε επί Κροίσου (560-516 π.Χ.) που είναι πλέον **χρυσά** ή αργυρά και όχι από ήλεκτρο φέρουν επί της μίας όψης **λέοντα και ταύρο** αντιμέτωπους και επί της άλλης έγκοιλο επίμηκες χωρισμένο στο ήμισυ.

Η εμφάνιση του χρήματος

- Με τον όρο χρήμα εννοούμε τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται και γίνονται **ευρέως αποδεκτά για πληρωμές**.
- Σήμερα ο ορισμός του τι είναι χρήμα σε μια οικονομία είναι πολύ συγκεκριμένος: *Χρήμα είναι το σύνολο των κερμάτων, τραπεζογραμματίων καταθέσεων. Οτιδήποτε άλλο εκτός από αυτά δεν είναι χρήμα*

Η εμφάνιση του χρήματος

Συγκεκριμένα, η ύπαρξη του χρήματος καταργεί την ανάγκη να συμπίπτουν οι επιθυμίες των συναλλασσόμενων ως προς το είδος και την ποσότητα των εμπορευμάτων που θέλουν να αποκτήσουν. Ταυτόχρονα, η ύπαρξη του χρήματος αποδεσμεύει χρονικά την πώληση ενός αγαθού από την αγορά κάποιου άλλου.

Λειτουργίες Χρήματος

- Μέσο Συναλλαγών: Το χρήμα είναι το μέσο **συναλλαγής** για τα αγαθά και τις υπηρεσίες.
- Μονάδα Μέτρησης: Το χρήμα είναι μονάδα στην οποία εκφράζονται οι **τιμές** και καταγράφονται οι λογαριασμοί.
- Μέσο Διαφύλαξης Άξιων: Το χρήμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση **μελλοντικών αγορών**.
- Μέσο Πραγματοποίησης Μελλοντικών Πληρωμών: Το χρήμα είναι διαχρονική μονάδα μέτρησης: Δίνει τη δυνατότητα **δάνειων** και **πιστώσεων**.

Ιδιότητες Χρήματος

- **Αποδοχή:** Όσοι χρησιμοποιούν το χρήμα είναι βέβαιοι ότι οι υπόλοιποι το αποδέχονται και θα το χρησιμοποιήσουν με τον ίδιο τρόπο.
- **Ανθεκτικότητα:** Το αγαθό που χρησιμοποιείται ως χρήμα έχει εσωτερική αξία η οποία πρέπει να διατηρείται με το πέρασμα του χρόνου.
- **Διαιρετότητα:**
  1. Υπάρχει η ανάγκη διαίρεσης του χρήματος σε μικρές μονάδες.
  2. Η κάθε μια από αυτές να διατηρεί το μερίδιο της από την αρχική αξία του χρήματος.
  3. Όταν το αγαθό που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως χρήμα δεν έχει καμιά εσωτερική αξία, μπορεί να διαιρεθεί σε αυθαίρετες μικρές μονάδες. Οι οποίες διατηρούν το μερίδιο της αξίας της.
- **Ομοιογένεια:** Η ομοιογένεια αναφέρεται στην αξία που φέρει κάθε μονάδα χρήματος και όχι στη μορφή ή το σχήμα του νομίσματος.

Μορφές Χρήματος

Από τα πολύ παλιά χρόνια έχουν χρησιμοποιηθεί ως χρήμα πολλά αντικείμενα. Το είδος του αντικειμένου που χρησιμοποιείται ως χρήμα, δηλαδή ως κοινά **αποδεκτό** μέσο συναλλαγών καθορίζεται από τρεις παράγοντες:

1. από τον τρόπο με τον οποίο είναι οργανωμένη η κοινωνία
2. από τη σημασία που έχουν οι ανταλλακτικές σχέσεις
3. από το βαθμό καταμερισμού της κοινωνικής εργασίας

Περιεκτικό

Είναι το χρήμα που έχει ίση αξία με την εμπορευματική του αξία (χρυσός, όστρακα, πολύτιμο μέταλλο).

Περιεκτικό χρήμα ΗΤΑΝ όλα τα **είδη** και τα **προϊόντα** που έχουν χρησιμοποιηθεί ως χρήμα και τα οποία έχουν **χρήσεις άλλες** από εκείνες του χρήματος.

Το υλικό χρήμα

Είχε μια "εσωτερική" αξία ίση με την αξία του μετάλλου πάνω στο οποίο ήταν "χτυπημένο". Η αξία τούτη του χρήματος υπάκουε στους γενικούς νόμους της αξίας ίση με το κόστος εξόρυξης και μεταποίησης του μετάλλου, έκανε το χρήμα αποδεκτό μέσο πληρωμής από τους συναλλασσόμενους.

Το μέταλλο που ενσάρκωνε το χρήμα μπορεί να είχε σπουδαία πλεονεκτήματα, είχε όμως και, όχι λιγότερο σπουδαία, μειονεκτήματα: βαρύ, κόστος μεταφοράς, δύσκολο στην κυκλοφορία του, δεν ευνοούσε τον μεγάλο όγκο συναλλαγών.

Αργυραμοιβοί

Τα δύσκολο μεταφερόμενα αλλά και πολύτιμα πράγματα τα εμπιστευόμαστε κάπου (χώρους ασφαλείς) για να τα ξαναπάρουμε όταν τα χρειαστούμε. Το μεταλλικό χρήμα δεν μπόρεσε να ξεφύγει απ' αυτή τη συνήθεια: οι κάτοχοί του το **εμπιστεύονταν**, το κατέθεταν στους τραπεζίτες ή χρυσοχόους (αργυραμοιβούς). Σ' αντάλλαγμα έπαιρναν μια **απόδειξη κατάθεσης**, ένα "αποδεικτικό χρυσού", ένα χαρτί δηλαδή πάνω στο οποίο ήταν καταχωρημένα: η αναγνώριση του τραπεζίτη ότι δέχτηκε την κατάθεση και η υποχρέωση του να την αποδώσει σε πρώτη ζήτηση.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Η ιδέα των τραπεζογραμματίων

Σιγά-σιγά γεννήθηκε η ιδέα ότι, αφού το χαρτί αντιπροσώπευε επακριβώς την αξία του αντικειμένου, ήταν κατά κάποιο τρόπο η "φωτογραφία" του κατατιθέμενου μετάλλου, η **απόδειξη** ότι κάποιος είναι πράγματι ιδιοκτήτης αυλής ή της άλλης ποσότητας χρυσού, δεν υπήρχε λόγος να προστρέχει κανείς στην τράπεζα, να αναλαμβάνει χρυσό και να τον μεταφέρει για πληρωμή στους εκάστοτε πιστωτές του.

Ο δικαιούχος της πληρωμής δεν είχε λόγους να μην **αποδεχτεί** το χαρτί-αποδεικτικό γιατί και την συναλλαγή διευκόλυνε και τον ίδιον απάλλασσε από το βάρος της μεταφοράς του χρυσού στην τράπεζα. Και το κυριότερο, δεν διέτρεχε κανένα κίνδυνο αφού σε οποιαδήποτε στιγμή μπορούσε, πηγαίνοντας στην τράπεζα να πάρει στην κατοχή του το χρυσό που αντιπροσώπευε το χαρτί.

Η αυθόρμητη τούτη συνήθεια του κοινού έβαλε τους τραπεζίτες στον πειρασμό να αυξήσουν την έκδοση τραπεζογραμματίων πέρα από το ποσό του κατατιθέμενου σ' αυτούς αποθέματος χρυσού.

Παραστατικό χρήμα

- Το πέραςμα από το μετατρέψιμο πιστωτικό χαρτονόμισμα στο μη μετατρέψιμο αποτελεί σταθμό στη διαδικασία εξέλιξης του χρήματος. Σήμανε την αποσύνδεση του χρήματος από την ύλη που μέχρι τότε αποτελούσε την ουσία της ύπαρξης του.
- Ο χρυσός που έδινε την εμπιστοσύνη των συναλλασσόμενων στο χρήμα-χαρτί κατέστη ανεπαρκής, οπότε οι νομισματικές αρχές υποχρεώθηκαν να απαγορεύσουν την μετατρεψιμότητα των χαρτονομισμάτων. Ανάγκασαν δηλαδή το κοινό να δέχεται σαν πραγματικό χρήμα ένα κομμάτι χαρτί που δεν ήταν μέχρι τότε χρήμα, αλλά "είδωλο" χρήματος. Την αξία στο χαρτί **δεν την δίνει ο χρυσός αλλά το Κράτος**: ένα χαρτονόμισμα αξίζει 100 ευρώ γιατί έτσι αποφάσισαν οι κρατικές αρχές (επίσημο χρήμα - legal money),
- Το χρήμα του οποίου **η αναγραφόμενη αξία αντιστοιχεί σε αξία μεγαλύτερη από την αξία του υλικού** που το αποτελεί.

Σύγχρονα είδη χρήματος

Μεταλλικό

Χαρτονόμισμα

Πιστωτικό χρήμα

- συναλλαγματικές: ιδιωτική ρύθμιση πληρωμής ανάμεσα σε δυο συναλλασσομένους και αποτελεί υπόσχεση πληρωμής στο μέλλον σε συγκεκριμένη ημερομηνία
- επιταγές: η μορφή χρήματος που αποτελεί εντολή προς την τράπεζα για να εξαργυρώσει ο φέρων την επιταγή το αναγραφόμενο ποσό, το οποίο έχει υποχρέωση ο εκδότης να έχει ήδη κατατεθειμένο στην τράπεζα
- Πιστωτικές κάρτες
  - Ψηφιακό Χρήμα
- Ιντερνετικό (Bitcoin)

Χαρτονομίσματα

Ορισμός: Το χαρτονόμισμα είναι ένα είδος αξιόγραφου, γραμμάτιου, ή **υποσχετικής** στην οποία ο εκδότης αναγράφει το ποσόν και το είδος του νομίσματος το οποίο θα καταβάλει στον κομιστή. Εκδίδεται συνήθως από πιστωτικά ιδρύματα όπως είναι οι τράπεζες και για αυτό είναι ευρέως γνωστό και ως **τραπεζογραμμάτιο**. Σπανιότερα και ανάλογα με την νομοθεσία της κάθε χώρας ή τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν μπορεί να εκδοθεί και από άλλους όπως από το ίδιο το κράτος, τον στρατό, επιχειρήσεις ή και ιδιώτες. Χρησιμοποιείται στις συναλλαγές ως χρήμα αξίας ίσης με την ονομαστικής του αξία. Σήμερα στις περισσότερες χώρες τα τραπεζογραμμάτια εκδίδονται από τις **κεντρικές τράπεζες των χωρών**. Η πρώτη καταγεγραμμένη χρήση χαρτονομισμάτων έγινε στην Κίνα τον 7ο αιώνα μ.Χ ωστόσο στην Ευρώπη η χρήση τους άρχισε να διαδίδεται τον 17ο αιώνα, 10 αιώνες αργότερα.

Η δραχμή

- Από τον Ιανουάριο του 2001, η δραχμή εμφανίστηκε δίπλα-δίπλα με το ευρώ στην αναγραφή των τιμών και αξιών στην ελληνική αγορά, ενώ από τον Ιανουάριο 2002 άρχισε η τελευταία βραχύχρονη πράξη της κυκλοφορίας της, παράλληλα με το ευρωπαϊκό νόμισμα.
- Την πρώτη Ιανουαρίου του 2002 η δραχμή εγκαταλείπει οριστικά το προσκήνιο και διαβαίνει το κατώφλι της ιστορίας και την πρώτη Μαρτίου του 2002 καταργείται το νομισματικό καθεστώς των εθνικών τραπεζογραμματίων και κερμάτων.

Σύγχρονο πιστωτικό χρήμα

Το σύγχρονο πιστωτικό χρήμα έχει αποσυνδεθεί τελείως από οποιαδήποτε μορφή ύλης. Αρκεί οι τράπεζες να αυτό-αναγνωριστούν χρεώστριες του κοινού, να εγγράψουν δηλαδή ένα ποσό στον λογαριασμό των πελατών τους, ή διαφορετικά, να παραχωρήσουν ένα ακάλυπτο πιστωτικό περιθώριο πάνω στο οποίο οι πελάτες τους μπορούν να τραβήξουν επιταγές ή να περάσουν εντολές πληρωμής

Παραστατικό χρήμα

- Παραστατικό χρήμα (fiat-money) ή αλλιώς **χρήμα αναγκαστικής κυκλοφορίας** είναι το μέσον πληρωμής το οποίο **δεν καλύπτεται από αποθεματικό άλλων υλικών (π.χ. χρυσός)** και επομένως στερείται κάποιας **εσωτερικής αξίας** έστω και έμμεσα. Επιβάλλεται στις συναλλαγές από κάποια αρχή (συνήθως το κράτος) τόσο στις πληρωμές όσο και στις εισπράξεις. Εκφράζεται με κάποια νομισματική μονάδα έχει την μορφή συνήθως χαρτονομισμάτων και κερμάτων τα οποία μπορεί να έχουν **ονομαστική αξία** ίση, πολλαπλάσια ή υποπολλαπλάσια της νομισματικής μονάδας.

Χάρτινο χρήμα

- Το χάρτινο χρήμα καλείται παραστατικό χρήμα διότι η χρησιμοποίηση (και αξία) του ως χρήματος εξαρτάται από την πίστωση της κυβέρνησης που το εκδίδει, και όχι από οποιοδήποτε δικαίωμα να μετατραπεί σε μεταλλικά νομίσματα.
- Πιο συγκεκριμένα, το παραστατικό χρήμα απελευθερώνεται πλήρως από την ποσότητα των πολύτιμων μετάλλων. Όμως έχει αξία ως μέσο συναλλαγών όταν πληρούνται κάποιες βασικές προϋποθέσεις, όπως είναι (fiat money)

Η εξέλιξη του χρήματος

Η μέθοδος της χρήσης νομισμάτων ως χρήματος, με βάση την αξία του υλικού από το οποίο ήταν φτιαγμένα τελικά εξελιχθεί στη μέθοδο του **αντιπροσωπευτικού χρήματος**. Αυτό συνέβη επειδή οι έμποροι χρυσού και αργύρου ή οι τράπεζες άρχισαν να εκδίδουν αποδείξεις στους καταθέτες – εξαργυρώσιμες με χρήματα ουσιαστικής αξίας - τα οποία είχαν κατατεθεί. Τελικά, αυτές οι αποδείξεις έγιναν ευρέως αποδεκτές ως μέσο πληρωμής και ξεκίνησαν να χρησιμοποιούνται ως χρήμα.

Αντιπροσωπευτικό χρήμα

Αντιπροσωπευτικό τραπεζικό χρήμα είναι το χρήμα του οποίου η αξία σε καμιά περίπτωση δεν ξεπερνάει (αντιπροσωπεύει επακριβώς) την αξία, της προϋπάρχουσας κατάθεσης σε χαρτονομίσματα (ή του υπάρχοντος ποσού στο λογαριασμό).

Λογιστικό χρήμα

Το λογιστικό χρήμα πιθανολογεί μια οικονομική κατάσταση ενώ το πραγματικό είναι η επιτόπου ύπαρξη χρήματος σε κανονική μορφή, δηλαδή η **άμεση εμφάνιση νομίσματος**. Μία επιταγή είναι λογιστικό χρήμα γιατί **πιθανολογείται η μετατροπή** της σε πραγματικό χρήμα, μπορεί όμως να είναι και **ακάλυπτη**.

Λογιστικό χρήμα

Στη βάση δημιουργίας και τούτης της νέας μορφής χρήματος βρίσκουμε **εξελιγμένες τραπεζικές τεχνικές** και αλλαγές στις συνήθειες του κοινού (χρήση επιταγής, εντολή πληρωμής με τη μεταβίβαση ή μεταφορά ποσών από λογαριασμό σε λογαριασμό δι' απλής εγγραφής, διάδοση πιστωτικών καρτών).

Λογιστικό χρήμα

Στη **μεγάλων διαστάσεων όμως πληρωμή** που απαιτεί τη μεταβίβαση τεράστιων πόσων, η χρησιμοποίηση χαρτονομισμάτων, όσο βολική κι αν είναι (σε σχέση με προηγούμενες μορφές χρήματος) δεν παύει να δημιουργεί προβλήματα στους συναλλασσομένους και να βάζει εμπόδια στην ομαλή ανάπτυξη των συναλλαγών.

Έπρεπε να βρεθεί ένας πιο απλοποιημένος τρόπος πληρωμής που θα **απαιτούσε νέες μορφές χρήματος**, περισσότερο απομακρυσμένες κι από αυτή ακόμα την ύλη των ευκολομεταχειρίσιμων τραπεζογραμματίων.

Πιστωτικό χρήμα

- Το **πιστωτικό (τραπεζικό)** χρήμα δεν απαιτεί την κατάθεση σε χαρτονομίσματα για να εκδοθεί.
- Μπορεί κάλλιστα να **προηγείται της κατάθεσης**. Το παράδοξο αυτό που φαίνεται να αντιφάσκει στη λογική της δημιουργίας του λογιστικού χρήματος (η κατάθεση οφείλει να προηγείται, αποτελεί προϋπόθεση της λογιστικής εγγραφής) είναι απόρροια νέων συναλλακτικών ηθών και τραπεζικών τεχνικών.
- Η **πιστωτική κάρτα** που συνοδεύει τις επιταγές και διασφαλίζει την πληρωμή μέχρι ενός συγκεκριμένου ποσού, ακόμα και αν η επιταγή αποδειχθεί ακάλυπτη υπήρξε το πρώτο βήμα στη δημιουργία του πιστωτικού χρήματος. Έτσι η ιδέα ότι χρειάζεται ένας κανονικά τροφοδοτούμενος λογαριασμός για την έκδοση επιταγής αρχίζει να ξεπερνιέται. Στα περισσότερα σύγχρονα τραπεζικά συστήματα αποτελεί σήμερα τρέχουσα πρακτική να καλύπτουν οι τράπεζες επιταγή πελατών τους.

Επιταγές

- Οι τράπεζες, επιτρέποντας στους πελάτες τους να υπογράψουν **επιταγές** χωρίς το απαραίτητο "κάλυμμα", δημιουργούν μια υποθετική πίστωση στο λογαριασμό τους, που στην ουσία δεν υπάρχει.
- Υπόσχονται ότι θα πληρώσουν (καλύψουν) την επιταγή όταν φτάσει για ρευστοποίηση στα ταμεία τους ή για να μπει στο λογαριασμό του δικαιούχου.
- Με αυτόν τον τρόπο ο πελάτης της τράπεζας εξουσιοδοτείται να τραβήξει επιταγές πάνω σε ένα ποσό που στην πραγματικότητα δεν υφίσταται.
- Η τράπεζα με το να "αυτόαναγνωρίζεται", χρεώστρια κάνει "σαν να" υπήρχε ήδη αυτό το ποσό. Γεννήθηκε έτσι η δυνατότητα δημιουργίας καταθέσεων εκ του μηδενός.

Πώς θα εξοικονομήσετε χρήματα με τον καλύτερο τρόπο

Για ποιο λόγο να αποταμιεύσω:

- Η δημιουργία ενός «μαξιλαριού» ή «διχτυού ασφαλείας» για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης
- Ο καιρός της συνταξιοδότησης
- Η αύξηση του μέσου προσδόκιμου ζωής
- Η μεταβλητότητα της κοινωνικής ασφάλισης
- Το υψηλό κόστος της εκπαίδευσης

Πώς να αποταμιεύσω:

- Αποταμιεύστε τυχόν απροσδόκητα έσοδα
- Συλλέξτε τα κέρματα από κάθε σας συναλλαγή (κουμπάρας)
- Πραγματοποιείτε «οικονομικές» αγορές (αλλαγή επωνυμίας)
- Ελαττώστε ή κόψτε μια δαπανηρή συνήθεια
- Εξοικονομήστε χρήματα από το μεσημεριανό σας γεύμα
- Προγραμματίστε μία εβδομάδα κατά την οποία δεν θα αγοράσετε τίποτα το μη αναγκαίο
- Συγκρίνετε το κόστος των πιο ακριβών συσκευών και άλλων αγαθών, πριν προβείτε σε αγορά
- Χρησιμοποιήστε εκπτωτικά κουπόνια και κουπόνια προσφορών για τις αγορές σας

<https://www.gfli.gr/pos-tha-exoikonomisete-chrimata-me-ton-kalytero-tropo/>

